

5. ADJECTIVELE (DECLINAREA 1A ȘI 2A), ADVERBELE

5.1 Adjectivele

Adjectivele se acordă în gen, caz și număr cu substantivul determinat. În limba greacă ele se împart ca și substantivele în trei grupe, corespunzând celor trei declinări, feminină (decl. 1a), masculină – neutră (a 2a), și mixtă (a 3a).

5.1.2 Adjectivele de declinarea 1 și 2

	M.	F.	N.
Nom.	καινος (nou)	καινη (nouă)	καινον (nou)
Ac.	καινον	καινην	καινον
Gen.	καινου	καινης	καινου
Dat.	καινω	καινη	καινω
Voc.	καινε	καινη	καινον
Nom.	καινοι	καιναι	καινα
Ac.	καινους	καινας	καινα
Gen.	καινων	καινων	καινων
Dat.	καινοις	καιναις	καινοις
Voc.	καινοι	καιναι	καινα

Adjectivele care la nominativ au rădăcina terminată în α precedat de ε, ι, ρ au terminațiile în α pur:

Nom.	μικρος (mic)	μικρα (mică)	μικρον (mic)
Ac.	μικρον	μικραν	μικρον
Gen.	μικρου	μικρας	μικρου
Dat.	μικρω	μικρα	μικρω
Voc.	μικρε	μικρα	μικρον
Nom.	μικροι	μικραι	μικρα
Ac.	μικρους	μικρας	μικρα
Gen.	μικρων	μικρων	μικρων

Dat.	μικροίς	μικραῖς	μικροῖς
Voc.	μικροί	μικραῖ	μικρά

Unele adjective au numai terminații de declinarea a 2a, nu numai la masculin și neutru, dar și la feminin. Astfel de excepții sunt: ἄδυνατος, - ον (imposibil,-ă) și ἄπιστος, - ον (ne-credincios,-oasă). Ele sunt date în această formă în dicționare, în timp ce adjectivele care utilizează atât terminații de declinarea 1a cât și cele de declinarea 2a, apar în formele studiate, adică de tipul μικρός, - α,- ον, sau ἐσχατος, - η, - ον.

5.1.2 Utilizarea adjectivelor

Folosirea adjectivelor cu articolul hotărât

1) *Adjectivul atributiv*. Când un adjectiv cu articol hotărât, ex. ὁ μικρός, este urmat de un substantiv nearticulat, ex. ἄνθρωπος, ἄδελφος, λίθος, ἀρχή, βασιλεία, κτλ, adjectivul determină substantivul și are rol de atribut. La fel se întâmplă și când un substantiv articulat stă înaintea unui adjectiv articulat, sau când un substantiv nearticulat stă înaintea unui adjectiv articulat:

ὁ ἀγαθὸς ἀδελφός = bunul frate (sau „fratele care este bun”)

ὁ ἀδελφὸς ὁ ἀγαθός = fratele cel bun

ἀδελφὸς ὁ ἀγαθός = un frate bun (sau „un frate, anume cel bun”)

2) *Adjectivul substantival*. Când un adjectiv este articulat și apare singur, adică nu este însoțit de un substantiv, poate avea sensul unui substantiv.

ὁ μικρός = omul mic; ἡ μικρά = femeia mică; τὸ μικρὸν = [obiectul] mic.

Folosirea adjectivului nearticulat

1) *Adjectivul predicativ*. Când un substantiv articulat, cum ar fi ὁ ἀδελφος, se află lângă un adjectiv nearticulat, de exemplu, ὁ ἀγαθος, prezența verbului copulativ „a fi” este subînțeleasă (verbul „a fi” este eliptic), iar expresia se traduce ca o propoziție:

ὁ ἀδελφος ἀγαθος   = fratele [este] bun
 ἀγαθος ὁ ἀδελφος   = bun [este] fratele

2) *Construcții nehotărâte*. În cazul când nici substantivul, nici adjectivul nu este articulat, contextul va determina ce sens are construcția respectivă:

(1) sens de adjectiv atributiv

πιστος ἀποστολος λεγει την ἀληθειαν
 un apostol credincios spune adevărul

(2) sens de predicat adjectival

πιστος ἀποστολος
 un apostol este credincios.

5.2 Adverbele

Adverbul este partea de vorbire care determină un verb, un adjectiv sau un alt adverb. În dialectul koine, adverbul este, ca și în limba română, o parte de vorbire neflexibilă. De obicei adverbul se formează din adjective prin schimbarea terminației ων, de la genitiv plural, cu ως.

καλος,   la gen. pl. καλων,   adverbul καλως - bine
 δικαιος, la gen. pl. δικαιων,   adverbul δικαιως - drept
 ἔσχατος, la gen. pl. ἔσχατων,   adverbul ἔσχατως - la sfârșit

5.3 Exerciții

Vocabular:

ἀγαθος, -η, -ον, -bun,-ă	ἀγαπητος, -η -ον, -iubit,-ă
ἅγιος, -α, -ον - sfânt,-ă,	ἄλλος,-α,-ον - alt,-ă (de același tip),
ἄλλα - dar, ci,	ἄξιος,-α,-ον - vrednic,-ă,
γὰρ - căci, pentru că,	γῆ, ἡ – pământ,
δέ - dar, deci, însă,	δικαιος,-α,-ον - drept,cinstit
δολιος,-α,-ον - înșelător, -e,	ἐκεῖ - acolo,
ἕτερος,-α,-ον - alt (de alt fel),	ἐτοιμος, -η, -ον - gata, pregătit,
ἔσχατος, -η, -ον - ultim,	καθως - după cum, așa cum, la fel cum
πως - cum, τι - ce, de ce	καινος, -η, -ον - nou,
κακος,-η,-ον - rău, rea,	καλος,-η,-ον - frumos, bun,
καλως - bine,	μακαριος,-α,-ον - fericit,
μικρος, - α, - ον - mic,	μονος, - η, -ον - singur,
νυν - acum,	ὅμοιος, -α, -ον - asemănător, la fel,
ὅπου - încât, unde,	ὅτε - când,
οὕτως - astfel, așa,	πιστος, -η, -ον - credincios
πνευματικος,-η,-ον - spiritual,	πρωτος, -η, -ον - primul,
ταχεως - repede.	εὐλεγομηνος, -η, -ον - binecuvântat,-ă

1. Traduceți în limba română:

1. ὅτε ὁ Μεσσίας κηρυσσει, ἀκουομεν τον μακαριον λογον του θεου.
2. νυν οἱ ἀποστολοι βαπτιζουσι τους μαθητας τους καινους.
3. ὁ ἀγαθος προφητης οὐκ ἔχει οἶκον καλον.
4. ὅπου ἐστιν ἡ γυνη του ἀγαπητου ἀνθρωπου του Θεου;

5. ὁ ἀγαθος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβαλλει ἀγαθα, και ὁ πονηρος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβαλλει πονηρα. Mt. 12:35.

6. περι καλου ἔργου οὐ λιθαζομεν σε ἄλλα περι βλασφημιας...
In. 10:33

7. πιστος ὁ λογος εἰ τις ἐπισκοπησ ὀρεγεται καλου ἔργου ἐπιθυμει. 1 Tim. 3:1.

2. Traduceți în limba greacă:

1. Profetul spune bine adevărul oamenilor credincioși.

2. Astfel, femeile neprihănite doresc pacea fiilor lui Dumnezeu.

3. Acum avem o lege nouă, legea dragostei, dar tinerii doresc căile vechi.

4. Ucenicii de la sfârșit vor fi oameni credincioși și binecuvântați.

5. O, domn al noului cer, acum vine repede împărăția ta fericită!

6. Frați preaiubiți, voi sunteți oameni spirituali, cum, deci, nu sunteți vrednici să judecați lucrurile mici?

